

Sygn. akt: I C 108/10

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

L., dnia 22 czerwca 2010r.

Sąd Rejonowy w Lubinie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Agata Kawa-Jerka

Protokolant: Wioletta Stabiszewska

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2010r.

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. Z.**

przeciwko pozwanej **N. Z.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej N. Z. na rzecz powoda J. Z. kwotę 135,00 złotych (sto trzydzieści pięć złotych);

II. nie obciąża pozwanej N. Z. obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania w zakresie przegranej części powództwa.

Sygn. akt I C 108/10

UZASADNIENIE

Powód J. Z. w pozwie skierowanym przeciw pozwanej N. Z. domagał się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 2000 zł. W uzasadnieniu pozwu podał, że w okresie od czerwca 2009 r. do 22 sierpnia 2009 r., a także od sierpnia do grudnia 2009 r. pozwana wypasała 2 krowy na jego działce nr (...) o pow. 0,21 a w S. i w efekcie łąka została zdewastowana i powód nie zrobił drugiego pokosu, a łąka jest objęta programem rolno-środowiskowym i obowiązują określone terminy koszenia. Kwota 2000 zł to odszkodowanie za straty fizyczne i moralne powoda.

W odpowiedzi na pozew z dnia 1.04.2010 r. N. Z. wniosła o oddalenie powództwa. Podała, że działka nr (...) to jest działka nr (...) tylko jest zmieniony numer i nie należy ona do J. Z.. Do 1992 r. działka ta należała do matki J. M.. Podniosła, że w 1977 r. M. Z. (1) przeniosła tę działkę na Skarb Państwa za rentę. Od 1977 r. do 1986 r. N. Z. miała wszystko w dzierżawie. Pozwana oświadczyła, że nie wypiera się, że wypasała krowy na tej łące, ale należy ona do niej. W uzasadnieniu podała, że Sąd uznał ją za winną zniszczenia łąki, ale kara 50 zł została jej umorzona.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 15.02.1977 r. M. Z. (1) przekazała na Skarb Państwa w zamian za rentę gospodarstwo rolne, obejmujące działki nr (...) (Kw nr (...)).

Decyzją z dnia 20.12.1977 r. pozostawiono M. Z. (1) prawo do dożywotniego użytkowania działki nr (...) o pow. 0,50 ha.

Następnie decyzją administracyjną z dnia 25.09.1992 r. została przekazana M. Z. (1) nieodpłatnie (na podstawie art. 118 ustawy z 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników) na własność działka nr (...) położona w obrębie wsi S., gmina R. – będąca wcześniej własnością Skarbu Państwa w użytkowaniu dożywotnim M. Z. (1).

Postanowieniem z dnia 08.04.1994 r. Sad Rejonowy w Lubinie w sprawie I Ns 87/94 uznał, że spadek po M. Z. (1) nabył w całości na podstawie testamentu z dnia (...) syn J. Z..

Aktem notarialnym z dnia 12.12.2007 r. M. Z. (2) i N. Z. darowali synowi D. Z. działki objęte księgą wieczystą nr (...) – nie było wśród nich działki nr (...). Darowali mu również udział 1/2 w działce nr (...) położonej w S. o nr KW (...).

Od czerwca do grudnia 2009 r. N. Z. wypasała dwie krowy na działce nr (...) w S. – dwa - trzy razy w tygodniu. Łąka ta jest objęta programem rolno-środowiskowym, co oznacza, że obowiązują na niej określone terminy koszenia. W czasie wypasania krów przypadał drugi pokos, jednak krowy pozwanej skonsumowały trawę i powód nie przeprowadził drugiego pokosu.

Działka (...) ma powierzchnię 50 arów, jest w części 21 arów łąką rolniczą, a 29 arów to grunt orny. W momencie nabycia jej przez powoda była na działce zasiana trawa, J. Z. trawy nie dosiewał. Wczesną wiosną 2009 r. powód nawoził łąkę polifoską, w ilości 100 kg za kwotę 250 zł . Nawożenie odbywało się przy pomocy ciągnika, na paliwo powód przeznaczył około 20 zł. Powód powinien wykonać z łąki dwa pokosy. Pierwszy przeprowadził w lipcu 2009 r. Trawę pozyskaną z tego pokosu powód przekazał sąsiadowi nieodpłatnie. Do łąki powód otrzymuje dopłaty z programu rolno-środowiskowego. Na skutek wypasania krów powodowi nie zostały obniżone dopłaty.

Działka nr (...) o pow. 0,5 ha położona w obrębie wsi S. gm. R. jest własnością J. Z.. Dla działki prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...).

Dowód:

- akta księgi wieczystej (...);
- kopia postanowienia Sądu Rejonowego w Lubinie z dnia 08.04.1994 r., k. 25,
- akt notarialny z dnia 12.12.2007 r., k. 27-28,
- decyzja z dnia 25.09.1992 r., k. 31 i k. 40, ,
- Decyzja z dnia 15.02.1977 r., k. 41,
- decyzja z dnia 20.12.1977 r., k. 42,
- informacja ze Starostwa Powiatowego w L. z dnia 16.06.2010 r., k. 47,
- wypis z rejestru gruntów z dnia 14.06.2010 r., k. 50 wraz z wyrysem mapy ewidencyjnej, k. 51,
- materiał poglądowy z widokiem krów w aktach SR w Lubinie o sygn. II W 70/10, k. 14-16,
- częściowo zeznania świadka I. Z., k. 33,
- zeznania świadka M. S., k. 33-odwrot,
- przesłuchanie J. Z., k. 33-34,
- częściowo przesłuchanie N. Z., k. 34.

Wyrokiem z dnia 07.01.2010 r. , który uprawomocnił się 14.01.2010 r. w sprawie II W 70/10 Sąd Rejonowy w Lubinie skazał N. Z. na karę nagany za to, że w okresie od czerwca 2009 r. do 22.08.2009 r. w S. wypasała 2 krowy na działce nr (...) należącej do J. Z., czym działała na jego szkodę, tj. za wykroczenie z art. 151 § 1 kodeksu wykroczeń.

Dowód:

- wyrok z dnia 07.01.2010 r. II W 70/10 z zarządzeniem o prawomocności, k. 42 i 49 akt II W 70/10.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo częściowo zasługuje na uwzględnienie.

N. Z. przyznała, że w 2009 r. wypasała krowy na działce nr (...) w S.. Ta kwestia nie była między stronami sporna.

Pozwana broniła się argumentem, że działka ta nie stanowi własności J. Z.. Jednocześnie starała się wykazać, że działka ta była własnością jej i jej męża M. Z. (2), a oni darowali ją synowi D. Z..

Twierdzenia pozwanej, co do właściciela działki nr (...) nie są zgodne ze stanem faktycznym. Zarówno z księgi wieczystej (...), jak i z dokumentów przedkładanych przez pozwaną w toku postępowania w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w Lubinie z dnia 08.04.1994 r., decyzji z dnia 15.02.1977 r., decyzji z dnia 20.12.1977 r., decyzji z dnia 25.09.1992 r., oraz z dokumentów, o które zwrócił się Sąd w postaci: informacji ze Starostwa Powiatowego w L. z dnia 16.06.2010 r. i wypisu z rejestru gruntów z dnia 14.06.2010 r. wraz z wyrysem mapy ewidencyjnej wynika jednoznacznie, że właścicielem działki nr (...) położonej w S. jest J. Z.. M. Z. (1) – matka i jednocześnie spadkodawczyni J. Z.- w 1977 r. przekazała działkę nr (...) na Skarb Państwa, pozostawiając ją sobie w dożywotnim użytkowaniu, a następnie w 1992 r. decyzją administracyjną znów otrzymała ją na własność nieodpłatnie. Zatem, skoro J. Z. jest spadkobiercą M. Z. (1), to do jego majątku weszła działka nr (...).

Z aktu notarialnego przedłożonego przez pozwaną wynika, że nie obejmował on działki nr (...) i nie przenieśli oni własności tej działki na rzecz D. Z.. Poza tym, wbrew twierdzeniom N. Z., Sąd karny również nie umorzył jej sprawy o wykroczenie z art. 151 §1 kw, lecz skazał ją na karę nagany, czyli uznał ją za winną popełnienia wykroczenia, a tym samym potwierdził, że nie jest ona właścicielką działki (...), która należy do J. Z..

Pozwana nie ma więc prawa bez zgody J. Z. do wypasu zwierząt na jego działce, a tym samym jest odpowiedzialna za szkodę, jaką na tej działce wyrządziły należące do niej krowy.

Żądanie pozwu co do zasady należało uwzględnić na podstawie art. 431 § 1 k.c., zgodnie z którym kto zwierzę chowa albo się nim posługuje, zobowiązany jest do naprawienia wyrządzonej przez nie szkody niezależnie od tego, czy było pod jego nadzorem, czy też zabląkało się lub uciekło, chyba że ani on, ani osoba, za którą ponosi odpowiedzialność, nie ponoszą winy.

W niniejszej sprawie wynika, że N. Z. celowo i świadomie wyprowadzała krowy na wypas na działkę powoda, zatem jej odpowiedzialność za szkodę jest niewątpliwa.

Do ustalenia pozostawała wysokość szkody poniesionej przez powoda. Nie ulega wątpliwości, że skoro krowy były na jego działce wypasane i zjadały należącą do niego trawę – to poniósł on z tego tytułu szkodę majątkową.

Przepis art. 322 k.p.c. stanowi, że w sprawie o naprawienie szkody, jeśli Sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Z tej możliwości skorzystał Sąd w niniejszej sprawie, ponieważ dokładne ustalenie, ile krowy zjadły trawy i jaka była jej wartość, po pierwsze wymagałoby wiadomości specjalnych – powołania biegłego, co byłoby nieracjonalne ze względów ekonomicznych, gdyż koszt opinii biegłego zbliżony byłby do wartości przedmiotu sprawy. Poza tym żadna ze stron nie wniosła o przeprowadzenie takiego dowodu, a po drugie nie ma gwarancji, że biegły ustaliłby wartość szkody ze stuprocentową pewnością, mając na względzie okres, w jakim krowy były wypasane (od sierpnia do grudnia).

Z powyższych względów Sąd, mając na względzie wszystkie okoliczności sprawy, określił wartość szkody na 135 zł. Kwota ta została obliczona w oparciu o nakłady poniesione przez powoda na uprawę łąki. Jak wynikało z przesłuchania J. Z. przeznaczył on 250 zł na nawiezenie łąki polifoską i 20 zł na paliwo do ciągnika używanego przy nawożeniu. Pozwana nie kwestionowała tych danych, ani nie przedstawiła na te okoliczność żadnych kontrdowodów. Zatem

całe nakłady wyniosły 270 zł. Sąd zasądził na rzecz powoda połowę tej kwoty, czyli 135 zł z tego względu, że powód przeprowadził w 2009 r. pierwszy pokos, a zatem zebrał częściowy plon będący efektem powyższych nakładów. Drugiego pokosu z winy pozwanej nie zrobił i z tego względu należał mu się choćby zwrot połowy nakładów poniesionych na uprawę trawy, gdyż wydane przez niego pieniądze w tym zakresie nie przyniosły żadnej korzyści. Nie można zaś z góry zakładać, że powód oddałby również i tą trawę nieodpłatnie. Na skutek działania zwierząt pozwanej został niewątpliwie pozbawiony możliwości sprzedaży trawy.

Sąd nie orzekł o odsetkach od kwoty 135 zł, gdyż powództwo nie zawierało takiego roszczenia.

W dalszym zakresie Sąd powinien oddalić powództwo, lecz omyłkowo nie zawarł w treści wyroku takiego punktu, co jest oczywistym niedopatrzaniem Sądu.

Sąd nie uwzględnił roszczenia powoda o wynagrodzenie za straty moralne, gdyż uznał, że w świetle obowiązujących przepisów i ustalonego stanu faktycznego przepisów nie ma podstaw do zasądzenia kwoty z tego tytułu.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd w punkcie II wyroku odstąpił od obciążenia N. Z. obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania na rzecz J. Z. w zakresie przegranej części powództwa, ze względu na jej sytuację finansową.